روزنامه شرق

دوشنبه ۹ اسفند ۱۳۸۹ • ۲۴ ربیع‌الاول ۱۴۳۲ • ۲۸ فوریه ۲۰۱۱ • سال پنجم • شماره پیاپی ۱۱۹۵ • شماره ۲۷۱ دوره جدید • ۲۰ صفحه

روزنامه شرق

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیر مسوول: مهدی رحمانیان

نشانی: میدان آرژانتین، خیابان زاگرس، پلاک ۹، ساختمان شرق، طبقه همکف

تلفن: ۸۸۶۵۸۵۷۵ - نمابر: ۸۸۸۸۰۷۱۹

توزیع: شرکت پیام‌رسان پیروز - تلفن: ۵-۶۶۱۸۲۱۳۰

چاپ: روزتاب/ جاده مخصوص کرج، نخ زرین شماره ۴ - تلفن: ۴۴۵۴۵۰۷۷

تهران: اذان ظهر ۱۲:۱۷ اذان مغرب ۱۸:۱۶ اذان صبح فردا ۵:۱۲ طلوع آفتاب ۶:۳۵

زمانی برای ترانه‌های مدرن

محمد اصفهانی: به یاد دارم وقتی در برج میلاد به عنوان اولین خواننده، استیج این مرکز را افتتاح کردم از صمیمیت موجود بین سن و تماشاگر، لذت بردم و هیچ وقت فکر نمی‌کردم در قافله کنسرت‌گذاران میلادی، از حلقه‌های نخستین نباشم ولی تقدیر چنین بود و اکنون آن احساس مجددا در من زنده شده است. در کنسرت زمستانه مروری داریم بر قطعات حال و گذشته با رویکردی مدرن‌تر از لحاظ موسیقیایی. این کنسرت در واپسین روزهای سال ۲۰ و ۲۱ اسفند برگزار می‌شود.

بومرنگ

شما اخراج می‌شوید

فرورتیش رضوانیه

■ باورتان نمی‌شود که به خاطر حمایت از برادر همسرتان و معرفی او به شرکت، شغل خودتان را هم از دست بدهید. مطمئن هستید که هیچ راهی برای عوض کردن نظر رییس وجود ندارد. از اینکه در آستانه نوروز اخراج شده‌اید، عصبی هستید و دست‌تان می‌لرزد. نمی‌توانید تصور کنید که از فردا باید دنبال کار جدید بگردید و قسط‌های ماهانه را با قرض کردن از دیگران بپردازید. به خاطر می‌آورید که کلی برنامه برای تعطیلات عید و مسافرت داشتید، اما همه آنها را باید دور بریزید. خانواده همسرتان پولدار هستند، اما برادر او برای اینکه افراد فامیل نگویند زیر سایه پدرش کار می‌کند و از او پول توجیبی می‌گیرد، از شما خواهش کرد در شرکت برایش کاری پیدا کنید و چون می‌دانستید اگر مخالفت کنید همسرتان زندگی‌تان را سیاه می‌کند، آن کار را انجام دادید تا اینکه امروز آن اتفاق رخ داد. دلتان می‌خواهد گریه کنید. این را می‌دانید که اگر در خانه غرغر کنید، همسرتان از برادرش طرفداری می‌کند. از طرف دیگر در آستانه نوروز بیکار شده‌اید و پیچیدن این خبر در فامیل، جنجال درست می‌کند و در تمام ۱۳ روز تعطیلات، همه درباره شما با یکدیگر بحث می‌کنند. تصمیم می‌گیرید پیاده به طرف خانه بروید. در میان راه به این فکر می‌کنید که کاش هرگز با یک دختر از خانواده‌ای پولدار ازدواج نمی‌کردید و مجرد می‌ماندید. شب وقتی به خانه می‌رسید، می‌بینید که همسایه دوباره به هشدارهای قبلی شما توجه نکرده و پژو ۲۰۶ خودش را روی پل پارکینگ پارک کرده است. برای یک لحظه کنترل‌تان را از دست می‌دهید و به گلگیر آن لگد محکمی می‌زنید تا صاحبش به آنجا بیاید و با او دعوا کنید. از اینکه دزدگیر غیرفعال است، بیش‌تر عصبانی می‌شوید و تصمیم می‌گیرید لاستیک‌هایش را پنچر کنید. اصلا برایتان مهم نیست که همسایه‌ها چه برداشتی درباره شما می‌کنند. کیت سوییسی که در کیف‌تان است را بیرون می‌آورید و با چاقوی تیز آن لاستیک‌های اتومبیل را پاره می‌کنید. وقتی احساس می‌کنید هنوز دل‌تان خنک نشده، تیغه‌های برف‌پاک‌کن شیشه جلو و عقب را هم خم می‌کنید. در همین لحظه فکری به ذهن‌تان می‌رسد. سطل زباله مکانیزه آن طرف کوچه را روی زمین دنبال خودتان می‌کشید و محکم به جلوی ۲۰۶ می‌کوبید تا ایربگ عمل کند. بخش پلید مغزتان می‌گوید بهتر است کاری کنید که افراد فامیل درباره دعوا و کتک کاری شما با همسایه سر توقف روی پل پارکینگ بحث کنند تا سوژه اخراج شدن‌تان محو شود. بعد از باز شدن کیسه هوا، داخل پارکینگ خانه می‌روید و مقداری روغن ترمز برمی‌دارید و آن را روی کاپوت و سقف و صندوق عقب و درهای ۲۰۶ می‌ریزید. یکی صندلی کهنه فلزی در گوشه پارکینگ قرار داد که همیشه از آن متنفر بودید. هنوز عصبانی هستید. صندلی را برمی‌دارید و آن را محکم به شیشه جلوی ۲۰۶ می‌کوبید و آن را می‌شکنید. بلافاصله احساس می‌کنید کمی حال‌تان بهتر شده است. داخل خانه می‌روید. همسرتان آنجا نیست. روی کاناپه دراز می‌کشید و به سقف خیره می‌شوید. در همین لحظه موبایل‌تان زنگ می‌زند. همسرتان است. حوصله ندارید جواب دهید. یک دقیقه بعد صدای زنگ تلفن خانه را می‌شنوید. مطمئن هستید که همسرتان است. دستگاه پیغام‌گیر فعال می‌شود. صدای همسرتان را می‌شنوید که می‌گوید: «نمی‌دانم کدام گوری هستی، ولی خواستم بگویم اشکالی ندارد که اخراج شدی. قرار شده بعد از عید توی شرکت یکی از دوستان پدرم مشغول به کار شوی. برادرم هم به خاطر اتفاقی که امروز افتاده خیلی ناراحت است... بیچاره برای جبران اشتباهی که کرده، ۲۰۶ خودش را به تو کادو داد. سوئیچ روی جاکفشی است. پژو را ببر داخل پارکینگ، من هم ساعت ۱۱ می‌آیم، چون الان با مامان رفتیم برای ماشین روکش قرمز و خرده ریز بخریم... چون از فردا من ۲۰۶ را می‌برم، پرادو مال تو... پسر خوبی باش، نق‌نق هم نکن تا من برگردم خانه... باشه؟!...»

برداشت آخر

اسکار با طعم ایرانی

منشور کورش و شعر سعدی هدیه به برندگان اسکار

مراسم اسکار همچنان یکی از پرطرفدارترین رخدادهای سینمایی دنیاست، دیشب همه علاقه‌مندان به سینما چشم به تلویزیون دوختند و همراه با ستاره‌های هالیوودی از فرش قرمز ۱۸۲متری بیرون سالن کداک گذشته و بر فراز ۳۳هزار صندلی سالن مراسم را دنبال می‌کردند. پنج هزار و ۵۵۷ نفر از اعضای آکادمی با رای مخفی نظر خود را در مورد نامزدها و برگزیدگان اعلام کرده‌اند، شاید برای همین، آکادمی اسکار که ۷۰ سال از پاکت‌های سربسته سفید برای جلوگیری از افشای برندگان استفاده می‌کرد، امسال رسما اعلام کرده که شکل و نوع این پاکت‌ها را عوض کرده است. بنابر گزارش‌های اعلام‌شده، تاکنون دو هزار و ۷۶۸ تندیس در این مراسم اهدا شده، تندیس‌های ۳۲ سانتی‌متر و ۸۵ پوندی که با ۵۰۰ دلار ساخته می‌شوند. برندگان اسکار، در کنار تندیس‌ها، امسال از سوی دفتر برنامه جهانی غذا در ایران هم جایزه ویژه دریافت کردند، جایزه‌ای که نشان «ایرانی» دارد.

در بسته ویژه‌ای که امسال همراه با تندیس به برگزیدگان اهدا شد، یک مدال دست‌ساز که در یک‌سوی آن تصویر کوروش و اولین منشور حقوق بشر و در سوی دیگر بیت معروف سعدی «بنی‌آدم اعضای یک پیکرند/ که در آفرینش ز یک گوهرند» و یک دفترچه یادداشت ویژه با طراحی «شکوفه ملک کیانی» هنرمند ایرانی اهدا شد. بزرگ‌ترین مراسم سینمایی جهان به غیر از این شگفتی‌ها، رکوردهایی دارد که جالب توجه است، تا کنون شرکت «والت دیسنی» با ۲۲ جایزه دریافتی بزرگ‌ترین برنده جایزه اسکار و امسال هم «هایلی استنفد» جوان‌ترین نامزد دریافت جایزه برای بهترین نقش دوم زن در فیلم «تورو گیت» از شگفتی‌های مراسم است. امسال از ۷۰۴ خبرگزاری مشتاق به پوشش خبری این مراسم تنها، ۲۸۳ خبرگزاری با تایید آکادمی اسکار اجازه ضبط و پوشش این برنامه را گرفتند، برای همین هم کارشناسان در مقایسه با ۵۵ میلیون تماشاچی فیلم تایتانیک در سال، ۱۹۹۸ پیش‌بینی کردند که امسال فقط در آمریکا ۴۱/۷ میلیون نفر این مراسم را به طور زنده از تلویزیون مشاهده کردند.

برای این مراسم بزرگ سینمایی، همچنان افرادی هستند که علاقه‌مند به شرط‌بندی باشند، برآوردهای اولیه نشان می‌دهد که بر روی پیش‌بینی برندگان اسکار به‌طور میانگین ۵۰ دلار شرط‌بندی شده است. برای پخت و تهیه غذای این مراسم ۲۵۰ کمک آشپز مشغول به کار بودند تا از طریق ۱۲۰۰ صدف خوراکی و ۲۵ گالن سس دست‌ساز و هزار خرچنگ غذاهای مفصلی را تهیه کنند. در کنار این غذاهای هیجان‌انگیز چهار هزار شکلات کوچک با طرح تندیس اسکار تهیه شده که در کنار ۱۰هزار قاشق و چنگال بر روی میزها چیده شده بود.

کارتون خواب

علی درخشی

aderakhshi@yahoo.com

نگاه از بیرون

گمانه‌زنی‌ها درباره برندگان جایزه اسکار

رقابت اصلی میان «سخنرانی پادشاه» و «شبکه اجتماعی»

مازیار فکری ارشاد

■ هشتادوسومین دوره مراسم جایزه اسکار ساعاتی پیش در کداک تیاتر لس‌آنجلس برگزار شد. این یادداشت که پیش از آغاز مراسم اهدای جوایز امسال نوشته شده می‌کوشد گمانه‌زنی‌هایی در باب برندگان احتمالی این جایزه داشته باشد. تا حدود سه ماه پیش و قبل از اکران فیلم «سخنرانی پادشاه» ساخته تام هوپر در آمریکای شمالی، همه گمانه‌زنی‌ها نشان می‌داد که «شبکه اجتماعی» ساخته جدید دیوید فینچر، بخت مسلم درو کردن اغلب جوایز پر اهمیت اسکار امسال باشد. اما با نمایش عمومی «سخنرانی پادشاه» در آمریکا و کانادا همچنین موفقیت کم نظیر این فیلم در جوایز مهم فصل از جمله در جوایز بفتا و گلدن گلوب، ورق برگشت و این درام انگلیسی درباره زندگی جورج پنجم پادشاه بریتانیا در زمان جنگ دوم جهانی صاحب بیشترین بخت برای دریافت جوایز اصلی ارزیابی می‌شود. در رشته بهترین فیلم که به مانند سال گذشته ده نامزد معرفی شده‌اند، آثار برجسته‌ای به چشم می‌خورد. اما به نظر می‌رسد همچنان بخت اصلی تصاحب اسکار بهترین فیلم به «سخنرانی پادشاه» و «شبکه اجتماعی» تعلق داشته باشد و فیلم‌های موفق و جذابی چون «قوی سیاه» ساخته دارن آرونوفسکی، «استخوان زمستان» به کارگردانی دبرا گرانیک و «۱۲۷ ساعت» اثر دنی بویل از موقعیت چندان محکمی برای دریافت جایزه اسکار بهترین فیلم برخوردار نیستند. در رشته بهترین کارگردانی، نام‌های بزرگی چون دارن آرونوفسکی (قوی سیاه) و برادران کوئن (شهامت واقعی) به چشم می‌خورد اما همچنان بخت اصلی دریافت جایزه بهترین کارگردانی، تام هوپر (سخنرانی پادشاه) و دیوید فینچر (شبکه اجتماعی) هستند و مجسمه طلایی قطعا به یکی از این دو نفر تعلق می‌گیرد اما در رشته‌های بازیگری رقابت گرم‌تر و جذاب‌تری در جریان است. در رشته بهترین بازیگر نقش اصلی زن نام‌های آشنایی چون آنت بنینگ (حال بچه‌ها خوب است) و جوانان تازه از راه رسیده‌ای مثل جنیفر لارنس (استخوان زمستان) و میشل ویلیامز (ولنتاین غمناک) به چشم می‌خورد. در این بخش به احتمال فراوان ناتالی پورتمن برای ایفای نقش تحسین برانگیزش در «قوی سیاه» برنده جایزه اسکار می‌شود. هر چند به شخصه معتقدم بازی درخشان و ساختارشکنانه نیکول کیدمن در «حفره خرگوش» هم می‌تواند شایسته دریافت این جایزه باشد. در میان نامزدهای جایزه بهترین بازیگر نقش اصلی مرد هم رقابت نزدیکی در جریان است. جف بریجز که سال گذشته این جایزه را به خود اختصاص داد امسال هم برای «شهامت واقعی» نامزد جایزه است. ولی به نظر می‌رسد «کالین فرث» برای بازی فوق‌العاده در «سخنرانی پادشاه» در نقش پادشاهی خجالتی و دچار لکنت زبان بخت بیشتری برای تصاحب جایزه داشته باشد. هر چند بعید نیست خاویر باردم برای بازی متفاوت در «بیوتی فول» اثر آلخاندرو گونزالس اینااریتو تمام گمانه‌زنی‌ها را از بین برده و برنده این جایزه شود. اعتبار اسامی نامزدهای جایزه اسکار بهترین بازیگر نقش مکمل مرد حتی بیشتر از نامزدهای بهترین بازیگر نقش اول است و رقابت تنگاتنگی هم در این رشته وجود دارد. اما به گمانم بازی متفاوت کریستین بیل برای «مشت‌زن» و نقش آفرینی حیرت‌انگیز جرمی رنر برای «شهر» بیش از سایرین امکان برنده شدن داشته باشد. در این بخش نام جفری راش «سخنرانی پادشاه»، جان هاوکس «استخوان زمستان» و مارک روفالو «حال بچه‌ها خوب است» هم وجود دارد که البته بخت اندکی دارند. شاید بتوان گفت رقابت در رشته بهترین بازیگر نقش مکمل زن کمتر از سه رشته دیگر بازیگری امسال است. اما در این رشته هلنا بونهام کارتر «سخنرانی پادشاه» و ایمی آدامز «مشت‌زن» بخت بیشتری برای ربودن مجسمه طلایی دارند. به هر حال و با تمام این تفاصیل جایزه اسکار یک بازی سرگرم‌کننده است و ذائقه اهالی آکادمی اسکار هم غیرقابل پیش‌بینی به نظر می‌رسد.

اتفاق

چرا آتشکار توقیف بود؟

روایت شیرین موضوعی تلخ

مریم عباسی

نمایش فیلم «آتشکار» در میان سینماگران و برخی هنرمندان فرصتی بود که هم درباره توقیف فیلم سخن گفته شود و هم درباره چگونگی تولید این اثر. پردیس ملت مکانی بود که مهدی نادری، رخشان بنی‌اعتماد، مجتبی راعی، پگاه آهنگرانی، بهمن کیارستمی، کامبوزیا پرتوی در کنار هم این فیلم را دیده‌اند. بحث توقیف از موضوعاتی بود که در این نشست به آن پرداخته شد هم فیلم آتشکار ساخته محسن امیریوسفی و هم فیلم سفرسرخ ساخته حمید فرخ‌نژاد این مسیر را در چهار سال و ۱۰ سال طی کرده بودند.

حمید فرخ‌نژاد در این باره گفت: «در بعضی از فیلم‌هایی که توقیف می‌شوند، هیچ مشکلی وجود ندارد و چند سال بعد اکران می‌شوند. در این بین چه اتفاقی می‌افتد؟ من نمی‌دانم چطور فیلمی که ۱۰ سال توقیف بوده، ناگهان بهترین فیلم جشنواره‌ی فجر می‌شود؟!» محسن امیر یوسفی هم در این باره گفت: «شاید موضوع این فیلم خاص و حساسیت برانگیز باشد، اما به نظر من باید به همین دلیل به فیلم تبدیل شود.

باید یک نفر که جزو سینمای مستقل است این فیلم را می‌ساخت. این فیلم حدود یک دقیقه ممیزی خورده است که من ترجیح دادم به جای آنها صفحه سیاه بگذارم». سیروس الوند ـ کارگردان سینما ـ نیز به نکته ای دیگر اشاره کرد و گفت: «در سینمای ایران بعضی از فیلم‌ها خوب هستند، اما تنها بعضی از آن خوب‌ها می‌توانند قد سینمای ما را بالاتر ببرند، به نظرم «آتشکار» چنین فیلمی است و اگرچه موضوع آن تلخ است، اما بسیار شیرین بیان می‌شود.» در نهایت شاید سخنان حمید فرخ نژاد بتواند کمکی برای این فیلم باشد. او گفت: «در سینمای ایران جریان‌هایی مانند سینمای دولتی، تجاری و غیره جاری است که البته وجود همه آنها لازم است، اما یک سینمای مستقل که ضعیف‌ترین جریان‌هاست نیز وجود دارد که فیلم محسن امیریوسفی هم جزو این دسته است. «آتشکار» فیلمی مفید است که همه افراد را به فکر وا می‌دارد و این فیلم باید از طرف شما حمایت و برای آن تبلیغ شود. باید کمک کنیم که این آدم‌ها دلسرد نشده و به سمت مبتذل‌سازی نروند. باید اجازه دهیم افرادی مانند امیر یوسفی که تفکرات خاصی دارند، فیلم خودشان را بسازند».

یاد

به بهانه بیست و پنجمین سال مرگ استاد غلامحسین بنان

اولین خواننده تصنیف مدرن

عبدالحسین مختاباد

۲۵ سال از مرگ استان بنان می‌گذرد، صدایی که برای سه نسل از ایرانیان خاطراتی فراموش نشدنی ساخته است، ایرانی‌ای نیست که در تنهایی خود مرغ سحر را زمزمه نکند و در عاشقی‌هایش تصنیف‌های استاد را زندگی نکند. مرحوم بنان از خوانندگانی بود که در دهه ۴۰ و ۵۰ مکتبی از خوانندگی را ایجاد کرد، که پیش از این نظیر نداشت. پیش از بنان تنها تصور این بود که خواننده‌ای خوب می‌خواند که صدایش در اوج باشد، اما او با صدای ملیح خود، صدای بم یک مرد آثاری را اجرا کرد که هم بر جامعه موسیقی ایران و هم بر جامعه مردم اثر گذاشت و هم از آن لذت‌بردند. تیمی که با استاد همکاری می‌کرد افرادی بودند که هم بر موسیقی غرب مسلط بودند و هم بر موسیقی ایرانی و این سبب شد استاد اولین خواننده تصنیف مدرن باشد و تاثیرات مثبت خود را به خوانندگان نسل‌های بعد بگذارد. استاد غلامحسین بنان اولین خواننده مرد بود که فضای عاشقانه و رمانتیک را وارد موسیقی ایرانی کرد، اگرچه قبل از او هم نمونه‌هایی بود، اما کسی مثل ایشان نتوانست فضای رمانتیک را وارد موسیقی ایرانی کند. او کسی بود که توانست تصنیف‌ها را در رده‌های مختلف از موسیقی از موسیقی‌های مردمی تا موسیقی‌هایی که آهنگ‌سازان بزرگ همچون خالدی برای او ساختند به خوبی اجرا کند و باید در این باره یادآور شد که در زمان او ضبط آهنگ‌ها به صورت کنونی نبود که موسیقی جدا و آواز آن جدا ضبط شود، آن زمان آهنگ‌ها را با اجرای زنده، همراه ارکستر ضبط می‌کردند و او به خوبی از عهده آن برمی‌آمد.

گرچه آوازهایش به قوت تصنیف‌هایش نبود اما توانست استعداد خود را در راه‌های آوازی هم نشان دهد و تاثیراتش را در این رده هم به خوانندگان نسل بعد از خود مانند شجریان و ایرج بگذارد. او الگوی شاخص در آواز و تصنیف بود و توانست نشان دهد که تصنیف‌خوانی که پیش از او در میان خوانندگان ایرانی عیب بود، چیزی کم از آواز خواندن ندارد. استاد هم صداسازی خوبی داشت و هم توانایی جمع کردن صدا و درست خواندن داشت، فالش نمی‌خواند و توانست فرد تاثیرگذار بر موسیقی ایران باشد و بر آثار بعد از خود نیز تاثیر بگذارد.